

We kunnen niet meer zonder technologie, maar ook niet zonder 'Personal Touch'..

Kunnen IIoT en Virtual Reality het tekort aan technici (deels) oplossen?

Even kort door de bocht: ja! Maar dat gaat niet vanzelf en ook niet zo snel als we zouden willen. Want het zijn per slot wel mensen die het allemaal moeten verzinnen, uitwerken en uitrollen, terwijl er aan de andere kant ook mensen moeten zijn die het kunnen en willen gebruiken. Anders werkt het niet. Maar dat we een oplossing moeten zien te vinden voor het schreeuwende tekort aan ervaren technici is wel duidelijk. Natuurlijk wordt er in opleidingsland keihard gewerkt. Ook brancheorganisaties springen bij, maar door het 'na-ijleffect' (voordat iemand inzetbaar is, ben je vier jaar verder) wordt er geen serieuze inhaalslag gemaakt. Op het moment dat nieuwe afgestudeerden op de markt komen, zijn er alweer duizenden moeilijk invulbare vacatures bijgekomen. Nee, een echte inhaalslag maak je met intelligente digitale technologie. Want als je kennis en ervaring via internet op brede schaal beschikbaar kunt maken, dan kunnen daar in één keer vele duizenden mensen en organisaties van profiteren. En dan komen we al snel bij slimme Tools waarin de nodige kennis en intelligentie is gestopt. Hierdoor wordt je minder afhankelijk van 'in house' kennis en minder afhankelijk van gespecialiseerd personeel. Tools zijn dus (deels) een antwoord

op de grote vraag naar specialisten. Zo hebben we sinds kort een Augmented Reality Tool. Door de app 3DQR op je smartphone of tablet te zetten en de code te scannen, zie je op het scherm in 3D hoe je een apparaat moet instellen, hoe je uit elkaar kunt halen, welke onderdelen erin zitten, etc. Uiteindelijk zal dit zover evalueren, dat je met Virtual Reality apps storingen kunt herkennen en oplossen. De app loodst je stap voor stap door de analyse-, diagnose- en reparatiecyclus, waar ter wereld je ook bent. Een ander fenomeen waar we veel van verwachten is IIoT, waarbij klanten cloudspace/toegang kopen en hierin hun installed base kunnen stallen (Asset Management). Die instrumenten worden vervolgens door specialisten geanalyseerd en kunnen via remote access ook geoptimaliseerd worden. Daarmee wordt technici in het veld veel werk uit handen genomen en daarmee wordt het tekort aan specialisten eveneens deels opgelost. Maar betekent dit dat we ons leven straks vooral slijten achter beeldschermen? Nee, dat denk ik niet. Want als dat zo zou zijn, dan zouden bedrijven straks ook volledig door computers bestuurd kunnen worden. Maar met het bij elkaar zetten van een paar computers heb je natuurlijk nog geen floreerende business. De mens blijft de dominante factor, wat niet

wegneemt dat de taken, mogelijkheden en behoeftes van de werkende mens wel aan het veranderen zijn. Als we weten wat we zoeken, dan gaan we een half uurtje Googelen en we vinden het wel. Maar hoe vind je de juiste partners om producten te ontwikkelen en te produceren? Die wil je toch even recht in de ogen kijken voordat je daarmee gevoelige R&D data gaat uitwisselen. Daarom zijn wij ook alweer druk bezig met de voorbereidingen voor de WoTS, volgend jaar begin oktober in Utrecht. Daarop zullen service en oplossingen centraal staan. Want hoe nuttig digitale technologie ook is en hoe groot de voordelen die we hiermee creëren ook zijn, uiteindelijk zijn het mensen die dingen bedenken, produceren en op de markt brengen. En het zijn ook mensen die die oplossingen kopen en gebruiken. We kunnen niet meer zonder technologie, maar ook niet zonder 'Personal Touch'. Zelfs de meest fanatieke computernerds zoals gamers en hackers komen een paar keer per jaar bij elkaar op hun eigen events. Het is dus geen of/of, maar en/en!